

HİNT YENİ DİNİ HAREKETİ

OSHO

Eda Işık

DTA Yayıncılık | DTA Publishing

Yayın No | Publication Number: 92

Kitap Adı: Hint Yeni Dini Hareketi Osho

Book Title: Indian New Religious Movement Osho

Yazar | Author: Eda Işık | orcid: 0009-0006-7763-533X

Editör | Editor: Abdullah Altuncu | orcid: 0000-0002-7385-9188

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book

Yayın Tarihi | Publication Date: Şubat 2026 | February 2026

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13.5 x 21

Baskı Sayısı | Edition: 2

Sayfa Sayısı | Pages: 164

ISBN: 978-625-5959-94-2

**Atıf Bilgisi | Cite as: Işık, Eda. *Hint Yeni Dini Hareketi Osho*,
Bursa: DTA Yayıncılık, 2026.**

1. Dinler Tarihi | History of Religions
2. Yeni Dini Hareketler | New Religious Movements
3. Osho | Osho

Kapak ve Mizanpaj | Cover Design and Layout

Samet Torun - Ahmet Tunçdemir

Sertifika Numarası | Certificate Number: 74919

Yayıncı | Publisher: DTA Yayıncılık Bilişim Ltd. Şti.

Odunluk Mah. Akademi Cad. Zeno Business Center 2C/28 Nilüfer/Bursa

+90 507 227 1297 | bilgi@dtayayincilik.com.tr | www.dtayayincilik.com.tr

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

Sertifika Numarası: 47479

Copyright © Bu Eserin bütün hakları DTA Yayıncılık'a aittir.
Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik
ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Copyright © All rights of this work belong to DTA Publishing. Without the permission
of the publishing company, the whole or part of the book cannot be printed, published,
reproduced or distributed electronically, mechanically or through photocopying.

HİNT YENİ DİNİ HAREKETİ

OSHO

Eda Işık

Bursa 2026

Yazar Hakkında / About the Author

Eda Işık

1993 yılında Sivas'ta doğdu. 2010 yılında Şarkışla İmam Hatip Lisesi'nden mezun olduktan sonra aynı yıl Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde lisans eğitimine başladı. 2013 yılında Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne yatay geçiş yaparak eğitim hayatına burada devam etti. 2015 yılında mezun oldu. 2016 yılında Gaziantep'te Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi öğretmeni olarak göreve başladı. Erciyes Üniversitesi'nde başladığı yüksek lisans eğitimini görev yerine yakınlığından dolayı Kilis 7 Aralık Üniversitesi'nde tamamladı. Mesleki görevine Yalova'da devam etmekte olup evli ve 1 çocuk annesidir.

She was born in Sivas in 1993. After graduating from Şarkışla Imam Hatip High School in 2010, she began her undergraduate studies in the Faculty of Theology at Atatürk University in the same year. In 2013, she transferred to the Faculty of Theology at Erciyes University, where she continued her education and graduated in 2015. In 2016, she started working as a Religious Culture and Ethics teacher in Gaziantep. She completed her master's degree, which she had begun at Erciyes University, at Kilis 7 Aralık University due to its proximity to her place of duty. She continues her professional career in Yalova and is married with one child.

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	9
Giriş.....	13

Birinci Bölüm

Hindistan'da Din Olgusu ve Dini Hayat

1. Hindistan'daki Geleneksel Dinler.....	27
1.1. Hinduizm	28
1.2. Budizm.....	29
1.3. Zen Budizm.....	31
1.4. Caynizim	32
1.5. Sihizm	34
2. Hindistan'da Yeni Dini Hareketler.....	36
2.1. Sathya Sai Baba Hareketi.....	37
2.2. Hare Krişna Hareketi (ISKCON).....	38
2.3. Brahma Kumaris	39
2.4. Transandantal Meditasyon	41

İkinci Bölüm

Osho ve Düşünce Dünyası

1. Osho'nun Hayatı ve Eğitim Süreci.....	47
2. Osho'nun Düşünce Dünyasının Arka Planı	51
2.1. Doğu Mistisizmi	52
2.2. Batı Felsefesi.....	54
2.3. George Ivanovich Gurdjieff	56
2.4. Friedrich Nietzsche	57
2.5. Sigmund Freud	58
3. Osho'nun Din ve Tanrı Anlayışı.....	59
4. Osho'nun Teolojik İnanç Yapısı	61
5. Aşk, Cinsellik ve Özgürlük Üzerine Görüşleri.....	64
6. Meditasyon Öğretileri	66
6.1. Dinamik Meditasyon	67
6.2. Kundalini Meditasyonu	68
6.3. Nadabrahma Meditasyonu.....	69
6.4. Nataraj Meditasyonu	70

6.5. Altın Işık Meditasyonu	70
6.6. Mistik Gül Meditasyonu	71
6.7. Whirling Meditasyonu	72
6.8. Gourishankar Meditasyonu.....	73
7. Osho'nun Yeni İnsan Modeli	74

Üçüncü Bölüm

Osho Hareketinin Kuruluşu ve Yayılışı

1. Hareketin Hindistan'daki Varlığı.....	79
2. Poona (Pune) Aşramının Kuruluşu ve Önemi	81
3. Rajneeshpuram: Bir Ütopyanın Yükselişi.....	84
4. Rajneeshpuram'da Karşılaşılan Problemler	88
5. Ma Anad Sheela'nın Rolü ve Kriz Yönetimi	92
6. Osho'nun ABD'den Sınır Dışı Edilişi ve Sonraki Süreç	96
7. Osho Sonrası Hareketin Yeniden Yapılanması ve Dünya Çapındaki Durumu.....	100
8. Hareketin Türkiye'deki Faaliyetleri.....	102

Dördüncü Bölüm

Osho Hareketinin

Toplum ve Birey Üzerindeki Etkileri

1. Osho Öğretilerinde Benlik ve Kimlik İnşası	107
1.1. Zihnin ve Kişiliğin Doğası	108
1.2. Acının Kaynağı ve Sahte Kimliğin Oluşumu	109
1.3. Gerçek Benliğe ve Kimliğe Giden Yol	110
1.4. Kimlik İnşasında Ustanın Rolü	112
1.5. Özgünlük ve Bireysellik.....	113
1.6. Çelişkileri İçerme ve Aşma	113
1.7. Osho Sonrası Kimlik Yorumları ve Zorluklar	114
2. Hareketin Üyeleri: Kimler Katılıyor?	116
2.1. Katılım Nedenleri ve Motivasyonlar.....	118
2.2. Osho Hareketi İçindeki Deneyimler	119
3. Osho Hareketinde Kadın-Erkek İlişkileri.....	121
3.1. Osho'nun Temel Felsefesi ve Cinsiyet Rollerine Yaklaşımı.....	121
3.2. Kadınların Rolü ve Konumu.....	122
3.3. Eleştiriler ve Çelişkiler	124

4. Aile ve Geleneksel Yapıya Yönelik Yaklaşımlar	126
5. Medya ve Toplumun Osho Hareketine Tepkisi	129
5.1. Yeni Dinî Hareketlere Yönelik Genel Algı ve “Kült” Kavramının Yüğü	129
5.2. Osho Hareketine Karşı Toplumsal ve Medyatik Tepki	131
5.3. Osho Hareketinin ve Takipçilerinin Medya ve Toplumsal Tepkiye Karşı Durumu	134
Sonuç	137
Kaynakça.....	141
Ekler.....	153
Extended Summary	161

ÖN SÖZ

Din, insanlık tarihi boyunca bireyin anlam arayışında en temel kaynaklardan biri olmuş, bu yönüyle farklı coğrafyalarda ve zamanlarda çeşitli inanç sistemlerinin doğmasına zemin hazırlamıştır. Modern dönemle birlikte bu anlam arayışı yeni biçimler almış; geleneksel dinî yapılarla tatmin olmayan bireyler, alternatif maneviyat kanallarına yönelmişlerdir. Bu bağlamda 20. yüzyılın ikinci yarısında Hindistan'da ortaya çıkan ve kısa sürede küresel ölçekte yayılan Osho Hareketi yalnızca dinî bir oluşum değil, aynı zamanda sosyolojik, psikolojik ve felsefi katmanlara sahip çok yönlü bir yapıyı temsil etmektedir. Karizmatik liderliği, bireysel özgürlük vurgusu, mistik deneyimlere verdiği önem ve geleneksel otoritelere yönelttiği radikal eleştiriler ile Osho, çağdaş dönemde dinî sınırları zorlayan figürlerden biri hâline gelmiştir. Bu çalışma, Osho Hareketi'ni tarihsel ve düşünsel bağlamıyla birlikte inceleyerek hem akademik literatüre katkı sunmayı hem de modern maneviyat biçimlerini anlamaya yönelik analitik bir zemin oluşturmayı amaçlamaktadır.

Kitabın birinci bölümünde Hindistan'daki dinî çeşitliliği ve geleneksel inanç sistemlerini genel hatlarıyla ele alarak Osho Hareketi'nin ortaya çıktığı sosyo-kültürel zemin hakkında arka plan bilgisi sunulmaktadır. Hinduizm, Budizm, Zen Budizm, Caynizm ve Sihizm gibi inançların tarihî gelişimi ve temel doktrinleri, hareketin düşünsel kaynaklarını anlamada temel teşkil etmektedir. Ayrıca 20. yüzyılda Hindistan'da gelişen diğer yeni dini hareketlerle yapılan karşılaştırmalar, Osho Hareketi'nin özgün yönlerini ortaya çıkarmada katkı sağlamıştır.

İkinci bölüm Osho'nun hayatı, entelektüel birikimi ve öğretisinin arka planına odaklanmaktadır. Bu çerçevede hem Doğu mistisizminin hem de Batı felsefesinin (özellikle

Nietzsche, Freud ve Gurdjieff gibi düşünürlerin) Osho'nun düşünce dünyasındaki etkileri analiz edilmiştir. Osho'nun din, Tanrı, aşk, cinsellik ve özgürlük üzerine düşünceleri, geliştirdiği meditasyon teknikleri ve "Zorba-Buda" olarak tanımladığı yeni insan modeli bu bölümde kapsamlı şekilde işlenmiştir.

Üçüncü bölümde Osho Hareketi'nin tarihsel gelişimi mercek altına alınmıştır. Poona Aşramı'nın kuruluşu, Oregon'da kurulan Rajneeshpuram deneyimi, bu sürecin beraberinde getirdiği sosyo-politik ve hukuki sorunlar, Ma Anand Sheela'nın liderlik tarzı ve neden olduğu krizler ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Ayrıca Osho'nun ABD'den sınır dışı edilişi, hareketin yeniden yapılanma süreci ve günümüzdeki durumu da bu bölümün kapsamındadır. Hareketin Türkiye'deki faaliyetlerine dair genel bir değerlendirmeye de bu bölümde yer verilmiştir.

Araştırmanın dördüncü ve son bölümünde Osho Hareketi'nin birey ve toplum üzerindeki etkileri sosyolojik ve psikolojik düzlemde ele alınmaktadır. Hareketin kimlik inşasına dair yaklaşımı, bireylerde oluşturduğu özgünlük arayışı, kadın-erkek ilişkilerine bakış açısı, aile yapısı ve geleneksel normlarla olan ilişkisi irdelenmiştir. Ayrıca toplumun ve medyanın harekete gösterdiği tepkiler, "kült" kavramı etrafında yürütülen tartışmalarla birlikte analiz edilmiştir.

Bu çalışmada hareketin kendi iç dinamiklerinin yanı sıra onun ortaya çıktığı tarihî, kültürel ve entelektüel çevre de dikkate alınarak, Osho Hareketi bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmiştir. Çalışmanın hazırlanmasında başta Türkçe literatür olmak üzere İngilizce akademik kaynaklar, Osho'nun adıyla yazılan kitaplar ve belgesel malzemelerden de yararlanılmıştır. Bu bağlamda tez hem dinler tarihi disiplini içinde hem de yeni dini hareketler alanında yapılan araştırmalar arasında anlamlı bir boşluğu doldurmayı hedeflemektedir.

Bu kitap, tarafımızdan daha önce tamamlanmış olan yüksek lisans tezinin kapsamlı bir gözden geçirme ve yeniden yapılandırma sürecinden geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Bu sürecin her anında bilgi ve birikimi ile bana rehberlik eden, kitabımızın editörlüğünü yapan, değerli katkıları ve sabırlı yaklaşımıyla yolumu aydınlatan hocam Doç. Dr. Abdullah ALTUNCU'ya şükranlarımı sunuyorum. Özellikle bu çalışmanın ortaya çıkma aşamasında sabrı ve inancıyla yanımda durup, her zaman destekçim olan sevgili eşim Osman Emre IŞIK'a, varlığıyla bana umut olan biricik oğluma, duaları ve sevgileriyle bana güç veren aileme sonsuz teşekkür ederim. Ayrıca bu yolculukta motivasyonlarıyla ve dostluklarıyla bana eşlik eden tüm arkadaşlarıma da minnettarım. Varlığınız bu süreci anlamlı ve değerli kıldı. Hepinizin katkısı bu çalışmanın her satırında hissedilmektedir. Kitap size armağanımdır.

Eda Işık
Yalova - 2026

KAYNAKÇA

- Abbott, Carl. "Utopia and Bureaucracy: The Fall of Rajneeshpuram, Oregon". *Pacific Historical Review* 59/1 (01 Şubat 1990), 77-103. <https://doi.org/10.2307/3640096>
- Alıcı, Mustafa. "Yeni Dini Hareketlerin Klasik Dinlerden Ayrıştığı Noktalar". *Nedenleri ve Niçinleriyle Yeni Dini Hareketler*. ed. Faruk Sancar - Süleyman Turan. 71-79. İstanbul: Okur Akademi, 2018.
- Amitabh, Swami Prem. "Shree Rajneesh Ashram: A Provocative Community". *Journal of Humanistic Psychology* 22/1 (1982), 19-42. <https://doi.org/10.1177/0022167882221003>
- Anahad. "God Is the Greatest Lie". *OshoTimes*. 12 Mayıs 2025. Erişim 12 Mayıs 2025. <https://www.oshotimes.com/insights/society/religion-society/god-is-the-greatest-lie-god-is-dead/>
- Anthony, Dick - Robbins, Thomas. "Conversion and Brainwashing in New Religious". *The Oxford Handbook of New Religious Movements*. ed. James R. Lewis. New York: Oxford University Press, 2004.
- Arslan, Hammet. "Brahma Kumaris". *Yeni Dini Hareketler Ansiklopedisi*. ed. Süleyman Turan - Emine Battal. İstanbul: Okur Akademi, 2020.
- Arslan, Hammet. "Rajneesh". *Yeni Dini Hareketler Ansiklopedisi*. ed. Süleyman Turan - Emine Battal. İstanbul: Okur Akademi, 2020.
- Aydın, Mehmet. *Türkiye'ye Yönelik Batı Kökenli Dini Cereyanlar*. İstanbul: NKM, 2010.
- Barker, Eileen. "New Religious Movements Their Incidence and Significance". *New Religious Movements: Challenge and Response*. ed. Bryan R. Wilson - Jamie Cresswell. London: Routledge, 1999.
- Carl Abbott. "Revisiting Rajneeshpuram: Oregon's Largest Utopian Community as Western History". *Oregon Historical*

- Quarterly* 116/4 (2015), 414. <https://doi.org/10.5403/oregonhistq.116.4.0414>
- Carter, Lewis Ferrell. *Charisma and Control in Rajneeshpuram: The Role of Shared Values in the Creation of a Community*. New York: Cambridge University Press, 1990.
- Ceccato, Francesca. *The Divinity of Man in the Philosophy of Osho*. Venice: Ca' Foscari, Philosophy Degree Thesis, 2014.
- Chryssides, George D. *Exploring New Religions*. London: Continuum, Reprint., 2001.
- Chryssides, George D. - Benjamin E. Zeller (ed.). *The Bloomsbury Companion to New Religious Movements*. London: Bloomsbury, 2014.
- Cowan, Douglas E. - Bromley, David G. *Cults and New Religions: A Brief History*. Chichester, West Sussex Malden, MA: Wiley Blackwell, Second edition., 2015.
- Dawson, Lorne L. "Who Joins New Religious Movements and Why: Twenty Years of Research and What Have We Learned?" *Cults and New Religious Movements A Reader*. ed. Lorne L. Dawson. Oxford: Blackwell Publishing, 2003.
- Demir, Hilmi. "Dinî Coğrafyaların Fay Hatları: Kült Gruplar". *Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı*. 10 Şubat 2019. Erişim 01 Temmuz 2025. <https://tepav.org.tr/tr/blog/s/6384>
- Demir, Hilmi. "The Şehvetiye: Osho". *Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı*. 06 Ekim 2019. Erişim 01 Temmuz 2025. <https://tepav.org.tr/tr/blog/s/6510>
- Erengil, Cengiz. *Budizm*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2004.
- Evalt, Pierre. *The Osho Source Book: A Bio-Bibliography*. Hjørring: Skawdesign, 2014.
- FitzGerald, Frances. *Cities on a Hill: A Journey Through Contemporary American Cultures*. New York: Simon and Schuster, 1986.
- Folkert, Kendall W. "Jainism". *A Handbook of Living Religions*. ed. John R. Hinnells. Middlesex: Penguin Books, 1984.

- Forsthoefel, Thomas A. - Cynthia Ann Humes (ed.). *Gurus in America*. New York: State University of New York Press, 2005.
- Frisk, Liselotte. "Charisma and Institutionalization in the Osho Movement". Umeå: FINYAR, 2005.
- Frisk, Liselotte. "The Satsang Network: A Growing Post-Osho Phenomenon". *Nova Religio* 6/1 (2002), 64-85.
- Gallagher, Eugene V. *The New Religious Movements Experience in America*. Westport, Conn: Greenwood Press, 2004.
- Goldman, Marion S. "Averting Apocalypse at Rajneeshpuram". *Sociology of Religion* 70/3 (2009), 311-327.
- Goldman, Marion S. *Passionate Journeys: Why Successful Women Joined a Cult*. Ann Arbor: University of Michigan Press, 2002.
- Goldman, Marion S. "When Leaders Dissolve: Considering Controversy and Stagnation in the Osho Rajneesh Movement". *Controversial New Religions*. ed. James Lewis - Jesper Aagaard Petersen. New York: Oxford University Press, 2005.
- Gordon, James S. "A Letter from Poona, November, 1989". *The Rajneesh Papers Studies in a New Religious Movement*. ed. Susan J. Palmer - Arvind Sharm. Delhi: Motilal Banarsidass Publishers, 1993.
- Gordon, James S. *The Golden Guru: The Strange Journey of Bhagwan Shree Rajneesh*. Lexington, Mass: Greene, 1987.
- Granholt, Kennet. "Researching Esoteric Groups". *The Bloomsbury Companion to New Religious Movements*. ed. George D. Chryssides - Benjamin Zeller. London: Bloomsbury, 2014.
- Guest, Tim. *My Life in Orange: Growing up with the Guru*. Orlando: Harcourt, 2005.
- Gündüz, Şinasi. "Sih Dini". *Yaşayan Dünya Dinleri*. ed. Şinasi Gündüz. İzmir: Diyanet İşleri Başkanlığı, 2019.
- Hanky, Henriette. "Catharsis in the Spruce Forest: Osho Meditations and Therapy at a Spiritual Retreat in Norway". *Eastern Practices and Nordic Bodies: Lived Religion, Spirituality and Healing in the Nordic Countries*. ed. Daniel Enstedt -

- Katarina Plank. Cham: Palgrave Macmillan, 2023. Basım, 2023.
- Hardman, Charlotte E. "Children in New Religious Movements". *The Oxford Handbook of New Religious Movements*. ed. James R. Lewis. New York: Oxford University Press, 2004.
- Howell, Julia Day. "Brahma Kumaris". *Encyclopedia of New Religious Movements*. ed. Peter B. Clarke. London: Routledge, 2006.
- Howell, Julia Day. "Dada Lekhraj". *Encyclopedia of New Religious Movements*. ed. Peter B. Clarke. London: Routledge, 2006.
- Hrehorowicz, Artur. "The Meaning of the Concept of Love According to Shree Rajneesh (osho)". *Humanistyka i Przyrodznawstwo* 30 (2024), 53-70.
- Introvigne, Massimo. "Anti-Cult Campaigns in Western Europe and French Religious Exceptionalism". *The Oxford Handbook of New Religious Movements*. ed. James R. Lewis. New York: Oxford University Press, 2004.
- İşık, Osman Emre. *Yeni Dini Hareketlerde Kıyamet Telakkisi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2024.
- Jina, Swami Anand. "The Work of Osho Rajneesh: A Thematic Overview". *The Rajneesh Papers Studies in a New Religious Movement*. ed. Susan J. Palmer - Arvind Sharma. Delhi: Motilal Banarsidass Publishers, 1993.
- Joshi, Vasant. *Osho: The Luminous Rebel: Story of a Maverick Mystic*. New Delhi: SCB Distributors, 2015.
- King, Russell. *Rajneeshpuram: Inside the Cult of Bhagwan and Its Failed American Utopia*. Chicago, Illinois: Chicago Review Press, 2022.
- Kirman, Mehmet Ali. *Yeni Dini Hareketler Sosyolojisi*. Ankara: Birleşik, 2010.
- Kirman, Mehmet Ali. "Yeni Dini Hareketleri Tanımlama Problemi ve Tipolojik Yaklaşımlar". *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi* III/4 (2003), 27-43.

- Knott, Kim. "International Society for Krishna Consciousness". *Encyclopedia of New Religious Movements*. ed. Peter B. Clarke. London: Routledge, 2006.
- Köse, Ali. *Milenyum Tarikatları: Batıda Yeni Dini Akımlar*. İstanbul: Timaş Yayınları, 7. Basım, 2020.
- Kutlutürk, Cemil. "Hindistan'da Din Olgusunun Sosyal Hayata Etkileri: Hinduizm Örneği". *Akademik Araştırmalar Dergisi* XVI/62 (2014), 147-163.
- Küçük, Abdurrahman vd. *Dinler Tarihi*. Ankara: Berikan Yayınevi, 2011.
- Latkin, Carl. "From Deceit to Vice: Social Control and Intergroup Conflict at Rajneeshpuram". *Sociological Analysis* 52/4 (1991), 363-377.
- Latkin, Carl A. vd. "Feelings After the Fall: Former Rajneeshpuram Commune Members' Perceptions of and Affiliation with the Rajneesh Movement". *Sociology of Religion* 55/1 (1994), 65.
- Latkin, Carl A. vd. "Who Lives in Utopia? A Brief Report on the Rajneeshpuram Research Project". *Sociological Analysis* 48/1 (1987), 73-81. <https://doi.org/10.2307/3711684>
- Lindholm, Charles. "Culture, Charisma, and Consciousness: The Case of the Rajneesh". *Ethos* 30/4 (2002), 357-375.
- Long, Jeffrey D. *Jainism: An Introduction*. London: I.B. Tauris, 2009.
- Mann, Ted. "The Crazyies—Who Follows Rajneesh and Why". *The Rajneesh Papers Studies in a New Religious Movement*. ed. Susan J. Palmer - Arvind Sharma. Delhi: Motilal Banarsidass Publishers, 1993.
- Matthews, Carol S. *New Religions*. Philadelphia: Chelsea House Publishers, 2005.
- McCormack, Win. *The Rajneesh Chronicles: The True Story of the Cult That Unleashed the First Act of Bioterrorism on U.S. Soil*. Portland: Tin House Books, 2012.
- Melton J. Gordon. *Encyclopedic Handbook of Cults in America*. New York: Routledge, 2013.

- Milne, Hugh. *Bhagwan, The God That Failed*. London: Caliban, 1986.
- Mohapatra, A. Ranjan. "Budizm". çev. Hidayet Işık. *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 16/16 (2003). <https://dergipark.org.tr/tr/pub/neuifd/issue/19704/210500>
- Nagaraj, Anil Kumar Mysore. "Osho - Insights on Sex". *Indian Journal of Psychiatry* 55/6 (2013), 268-272.
- Osho. *Aşk Özgürlük Tekbaşmalık İlişkilerde Çözüm*. çev. Meral Bolak. İstanbul: Butik Yayıncılık, 2007.
- Osho. *Autobiography of a Spiritually Incorrect Mystic*. New York: St. Martin's Griffin, 2001.
- Osho. *Awareness: The Key to Living in Balance*. ed. Sarito Carol Neiman. New York: St. Martin's Griffin, 2001.
- Osho. "Beyond Psychology".
- Osho. *Freedom: The Courage to Be Yourself*. New York: St. Martin's Griffin, 2004.
- Osho. "From Sex to Superconsciousness". 6810015.
- Osho. *God is Dead: Now Zen is the Only Living Truth*. Cologne, West Germany: Rebel Publication House, 1998.
- Osho. *Love, Freedom, and Aloneness: A New Vision of Relating*. New York: St. Martin's Press, 2001.
- Osho. *Meditation: The First and Last Freedom*. New York: St. Martin's Griffin, 2004.
- Osho. "No Water No Moon".
- Osho. *Tantra, Spiritüellik ve Cinsellik*. çev. Niran Elçi. İstanbul: Omega Yayınları, 2009.
- Osho. *The Book: An Introduction to the Teachings of Bhagwan Shree Rajneesh*. 3 Cilt. U.S.A.: Rajneesh Foundation International, 1984.
- Osho. *The Book of Secrets: 112 Meditations to Discover the Mystery Within*. New York: St. Martin's Griffin, 2010.
- Osho. "The Book of Wisdom".
- Osho. *The Dhammapada the Way of the Buddha*. Uttar Pradesh: Divyansh Publications, 1. Basım, 2014.
- Osho. "The Discipline of Transcendence, Vol 3"

- Osho. "The Fish in the Sea is Not Thirsty".
- Osho. *The God Conspiracy: The Path from Superstition to Super Consciousness*. New York: Osho International, 2009.
- Osho. "The Last Testament, Vol 4". 8511245.
- Osho. "The Last Testament, Vol 4". 8511280.
- Osho. *The Path of the Mystic: Talks in Uruguay*. Cologne: Rebel Publication House, 1997.
- Osho. *The Rebel*. Ahmedabad: Jaico Publishing House, 2014.
- Özkan, Ali Rafet. "Hare Krişna". *Yeni Dini Hareketler Ansiklopedisi*. ed. Süleyman Turan - Emine Battal. İstanbul: Okur Akademi, 2020.
- Özkan, Ali Rafet. *Kıyamet Tarikatları: Yeni Dini Hareketler*. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2006.
- Özkan, Ali Rafet. "Yeni Hareketlerin Ortaya Çıkış Sebepleri ve Temel Karakteristikleri". *Nedenleri ve Niçinleriyle Yeni Dini Hareketler*. ed. Süleyman Turan - Faruk Sancar. İstanbul: Okur Akademi, 2018.
- Palmer, Susan J. *Encyclopedia of Religion and Society*. ed. William H. Swatos. Walnut Creek, California: AltaMira Press, 1998.
- Palmer, Susan J. *Moon Sisters, Krishna Mothers, Rajneesh Lovers: Women's Roles in New Religions*. New York: Syracuse University Press, 1994.
- Palmer, Susan J. - Arvind Sharma (ed.). *The Rajneesh Papers: Studies in a New Religious Movement*. Delhi: Motilal Banarsidass Publishers, 1993.
- Puttick, Elizabeth. "Osho (Bhagwan Shree Rajneesh)". *Encyclopedia of New Religious Movements*. ed. Peter B. Clarke. London: Routledge, 2006.
- Puttick, Elizabeth. "Rajneesh Movement". *Encyclopedia of New Religious Movements*. ed. Peter B. Clarke. London: Routledge, 2006.
- Puttick, Elizabeth. "Sannyasin". *Encyclopedia of New Religious Movements*. ed. Peter B. Clarke. London: Routledge, 2006.

- Rajneesh, Bhagwan Shree. *The Orange Book The Meditation Techniques Of Bhagwan Shree Rajneesh*. India: Rajneesh Foundation, 1980.
- Renger, Almut-Barbara. "Re-Imagining an Ancient Greek Philosopher: The Pythagorean Musings of Bhagwan Shree Rajneesh (Osho)". *The Occult Nineteenth Century: Roots, Developments, and Impact on the Modern World*. ed. Lukas Pokorny - Franz Winter. Cham: Palgrave Macmillan, 2021.
- Richardson, James T. "Cult and New Religions". *Encyclopedia of New Religious Movements*. ed. Peter B. Clarke. 144-147. New York: Routledge, 2006.
- Saliba, John A. "Psychology and The New Religious Movements". *The Oxford Handbook of New Religious Movements*. ed. James R. Lewis. New York: Oxford University Press, 2004.
- Sam. *Life of Osho*. London: Sannyas, 1997.
- Sandhu, Manbeena. *Nothing to Lose: The Authorized Biography of Ma Anand Sheela*. Uttar Pradesh: HarperCollins, 2020.
- Sarıkcıoğlu, Ekrem. "Yeni Dini Akımlar". *Dinler Tarihi Araştırmaları (Sempozyum)*, 81-88.
- Sayım, Huzeyfe. "Sihiizm'in Din Anlayışı". *Dinler Tarihi Araştırmaları (Sempozyum)*, 279.
- Shay, Roshani Cari - Bogdan, Henrik. "Sex and Gender in the Words and Communes of Osho (née Bhagwan Shree Rajneesh)". *Sexuality and New Religious Movements*. ed. James Lewis - Henrik Bogdan. New York: Palgrave Macmillan, 2014.
- Sheela, Anand. *By My Own Rules: My Story in My Own Words*. Gurugram: Ebury Press, 2021.
- Sheela, Ma Anand. *Don't Kill Him! The Story of My Life with Bhagwan Rajneesh*. New Delhi: Fingerprint, 2012.
- Stork, Jane. *Breaking the Spell: My Life as a Rajneeshee, and the Long Journey Back to Freedom*. Sydney: Pan Macmillan, 2009.
- Storr, Anthony. *Öteki Peygamberler*. çev. Aslı Day. İstanbul: Okyanus, 2001.

- Sümer, Netice. "Sathya Sai Baba". *Yeni Dini Hareketler Ansiklopedisi*. ed. Süleyman Turan - Emine Battal. İstanbul: Okur Akademi, 2020.
- Turan, Süleyman - Battal, Emine. "Yeni Dini Hareketlerde Mehdi ve Mesih İnanıcı". *Nedenleri ve Niçinleriyle Yeni Dini Hareketler*. ed. Faruk Sancar - Süleyman Turan. 289-305. İstanbul: Okur Akademi, 2018.
- Uğurlu, İlknur. *Batı'dan Gelen Doğu Kökenli Akımlar ve Türkiye'deki Faaliyetleri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011.
- Uluç Küçükkan, Özlem. "Hegemonyaya Başkaldırı: Yeni Dini Hareketler". *Gzt*. 12 Eylül 2020. Erişim 01 Temmuz 2025. <https://www.gzt.com/nihayet/hegemonyaya-baskaldiri-yeni-dini-hareketler-3560474>
- Uluç, Özlem. *Yeni Dini Hareketler*. İstanbul: Yarın Yayıncılık, 2012.
- Urban, Hugh. "Zorba the Buddha: The Body, Sacred Space and Late Capitalism in the Osho International Meditation". *(SERAS) Southeast Review of Asian Studies* 35 (2013), 32-49.
- Urban, Hugh B. "Osho, from Sex Guru to Guru of the Rich: The Spiritual Logic of Late Capitalism". *Gurus in America*. ed. Thomas A. Forsthoefel - Cynthia Ann Humes. New York: State University of New York Press, 2005.
- Urban, Hugh B. *Zorba the Buddha: Sex, Spirituality, and Capitalism in the Global Osho Movement*. Oakland, California: University of California Press, 2015.
- Vedant, Swami Satya. *The Rajneesh Papers: Studies in a New Religious Movement*. ed. Susan J. Palmer - Arvind Sharma. Delhi: Motilal Banarsidass Publishers, 1993.
- Wallis, Roy. "Three Types of New Religious Movement". *Cults and New Religious Movements: A Reader*. ed. Lorne L. Dawson. Blackwell Readings in Religion. Malden, MA: Blackwell Pub, 2003.
- Wallis, Roy. "Three Types of New Religious Movement". *Cults and New Religious Movements: A Reader*. ed. James R. Lewis. Oxford: Blackwell Publishing, 2003.

- Wangu, Madhu Bazaz. *Hinduism*. New York: Chelsea House Publishers, 4. Basım, 2009.
- Weightman, Simon. "Hinduism". *A Handbook of Living Religions*. ed. John R. Hinnells. London: Penguin Books, 1991.
- Wessinger, Catherine. "New Religious Movements and Violence". *Introduction to New and Alternative Religions in America*. ed. Eugene V. Gallagher - W. Michael Ashcraft. London: Greenwood Press, 2006.
- Yasdıman, Hakkı Şah. "Transandantal Meditasyon". *Yeni Dini Hareketler Ansiklopedisi*. ed. Süleyman Turan - Emine Battal. İstanbul: Okur Akademi, 2020.
- Yitik, Ali İhsan. "Budizm". *Yaşayan Dünya Dinleri*. ed. Şinasi Gündüz. İzmir: Diyanet İşleri Başkanlığı, 2019.
- Yitik, Ali İhsan. "Caynizm". *Yaşayan Dünya Dinleri*. ed. Şinasi Gündüz. İzmir: Diyanet İşleri Başkanlığı, 2019.
- Yitik, Ali İhsan. *Doğu Dinleri*. Ankara: İsam Yayınları, 2014.
- Yitik, Ali İhsan. "Hinduizm". *Yaşayan Dünya Dinleri*. ed. Şinasi Gündüz. İzmir: Diyanet İşleri Başkanlığı, 2019.
- Being In Love Osho*. New York: Harmony, 2008. <http://archive.org/details/being-in-love-osho>
- Cultural Atlas. "Indian - Religion". Erişim 28 Ekim 2024. <https://culturalatlas.sbs.com.au/indian-culture/indian-culture-religion>
- Osho – Transform Yourself Through the Science of Meditation. "Osho Golden Light Meditation". Erişim 27 Mayıs 2025. <https://www.osho.com/meditation/osho-active-meditations/osho-golden-light-meditation>
- Osho – Transform Yourself Through the Science of Meditation. "Osho Gourishankar Meditation". Erişim 31 Mayıs 2025. <https://www.osho.com/meditation/osho-active-meditations/osho-gourishankar-meditation>
- "Osho: Marriage and Children". haz. Osho International. *YouTube*. Yayın Tarihi 12 Temmuz 2025. <https://www.youtube.com/watch?v=5ocbZhrQS9I>
- Osho – Transform Yourself Through the Science of Meditation. "Osho Whirling Meditation". Erişim 31 Mayıs 2025. <https://www.osho.com/meditation/osho-active-meditations/osho-whirling-meditation>

[ps://www.osho.com/meditation/osho-active-meditations/osho-whirling-meditation](https://www.osho.com/meditation/osho-active-meditations/osho-whirling-meditation)

Oshopedia. "Oshopedia: Ten Commandments of Osho". Erişim 14 Mayıs 2025. <https://oshopedia.blogspot.com/p/ten-commandments-of-osho.html>

Osho's Biography, ts.

Osho's Biography (Osho World), ts.

Tantra Essence. "Shift Your Reality with These 11 Osho Meditations". Erişim 26 Mayıs 2025. <https://www.anandasarita.com/blog/Osho-meditations>

Osho – Transform Yourself Through the Science of Meditation. "The Osho Mystic Rose Meditation". Erişim 31 Mayıs 2025. <https://www.osho.com/highlights-of-oshos-world/mysticrose>

Dictionary.com. Erişim 08 Temmuz 2025. <https://www.dictionary.com/e/pop-culture/the-rashomon-effect/>

"Wild Wild Country". haz. Bex Hallerd. *BelgeselX*. Yayın Tarihi 15 Aralık 2019. <https://belgeselx.com/belgesel/>

EKLER

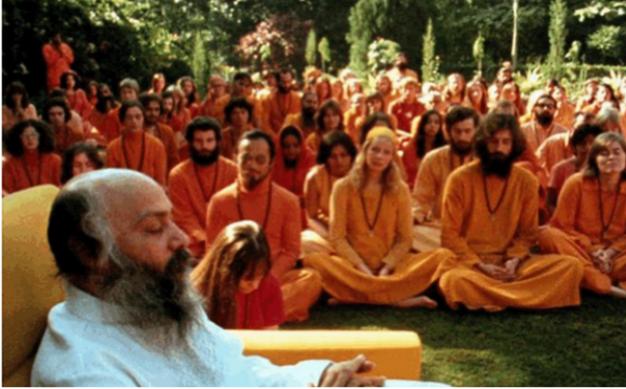
Görsel 1: *Bhagwan Shree Rajneesh (Osho)*

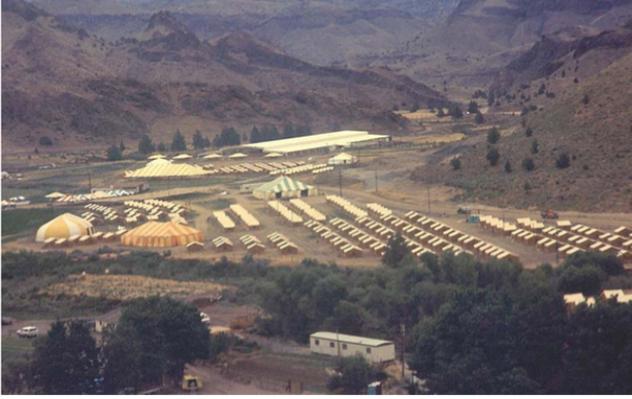
Görsel 2: *Poona Aşramı*

Görsel 3: *Osho Sonrası Poona (Osho International)*

Görsel 4: *Poona Aşramında bir ders anı (Osho Garden)*

Görsel 5: *Rajneeshpuram*

Görsel 6: *Rajneeshpuram (Müritleri selamlama)*

Görsel 7: *Ma Anand Sheela ve Osho*

Görsel 8: *Whirling Meditasyonu*

Görsel 9: *Dinamik Meditasyon*

Görsel 10: *Ma Anand Sheela ve Osho*

Görsel 11: *Osho Garden (Pune Asrahm)*

Görsel 12: *Rajneeshpuaram (Müritleri selamlama)*

Görsel 13: *Osho'nun Rolls Royces Koleksiyonu*

Görsel 14: Rajneeshpuram (Budha Hall)

Görsel 15: 1990 yılı Osho'nun cenazesi

Görsel 16: Osho'nun Mezarı

EXTENDED SUMMARY

This study examines the Osho Movement as a prominent example of modern spiritual and religious transformation within the context of new religious movements that emerged in the second half of the twentieth century. The primary problem of the research is to determine whether the Osho Movement should be understood merely as an individual-oriented spiritual practice or evaluated as a new religious movement characterized by a distinctive belief system, charismatic leadership, ritual practices, and patterns of institutionalization. In this respect, the study seeks to clarify how Osho's teachings were formed, which religious and philosophical traditions influenced them, and how the movement reshaped individual and social identities in the modern world.

The main aim of the study is to analyze the Osho Movement in a comprehensive and non-reductionist manner by situating it within its historical, sociological, psychological, and philosophical contexts. Rather than adopting a polemical or normative approach, the research aims to present an analytical framework that explains both the internal dynamics of the movement and the external factors that contributed to its global appeal. Particular attention is given to the ways in which Osho's emphasis on freedom, self-realization, and meditation resonated with modern individuals who experienced dissatisfaction with traditional religious institutions. The study also aims to identify the points at which the Osho Movement converges with or diverges from classical definitions of religion.

Methodologically, the study employs a qualitative research design based on descriptive and analytical approaches. It is grounded in the methodology of the history of religions and adopts an interdisciplinary perspective. Primary

sources include Osho's published discourses, books, and official publications of the movement, while secondary sources consist of Turkish and English academic studies on new religious movements, modern spirituality, and charismatic leadership. Key theoretical concepts such as "cult," "sect," "charismatic authority," and "identity construction" are used as analytical tools. In addition, the Osho Movement is examined comparatively alongside other India-based new religious movements such as ISKCON, the Sathya Sai Baba Movement, and Brahma Kumaris in order to highlight its distinctive characteristics.

The first part of the study focuses on the religious and cultural background of India, where the Osho Movement emerged. It provides an overview of major religious traditions such as Hinduism, Buddhism, Jainism, and Zen Buddhism, emphasizing their core doctrines and practices. This section demonstrates how these traditions shaped Osho's understanding of concepts such as enlightenment, liberation, and the nature of the self. The pluralistic religious environment of India is shown to have played a significant role in the formation of Osho's eclectic and syncretic worldview.

The second part examines Osho's life and intellectual background in detail. It analyzes the influence of both Eastern mystical traditions and Western philosophy and psychology on his thought. Thinkers such as Nietzsche, Freud, and Gurdjieff, alongside Buddhist and Jain teachings, are identified as key sources shaping Osho's ideas. This section also discusses Osho's critical stance toward institutionalized religion, his controversial views on sexuality and freedom, his meditation techniques, and his concept of the "new human being," often described as a synthesis of the material and the spiritual.

The third part addresses the historical development and institutionalization of the Osho Movement. It explores the establishment of the Poona (Pune) Ashram, the

Rajneeshpuram experiment in the United States, and the internal and external crises faced by the movement during this period. The role of Ma Anand Sheela, the conflicts with local authorities, and Osho's eventual deportation from the United States are analyzed as key turning points. This section also evaluates the post-Osho transformation of the movement and its contemporary global presence.

The final part of the study focuses on the social and psychological impact of the Osho Movement. Issues such as individual identity formation, family structures, gender roles, and the movement's relationship with traditional moral norms are examined from a sociological perspective. The study also critically engages with public and academic debates surrounding the classification of the movement as a "cult," highlighting both supportive and critical interpretations.

The findings of the study suggest that although the Osho Movement does not constitute a fully institutionalized religion in the classical sense, it displays many defining features of new religious movements. Its charismatic leadership, syncretic belief structure, and emphasis on individual liberation position it as a significant example of modern spiritual searching. The study concludes that the Osho Movement provides valuable insight into the transformation of religious experience in modernity and contributes to a deeper understanding of contemporary spirituality within the field of religious studies.

